

Протокол засідання Робочої групи

з розробки плану заходів з розвитку на території пам'ятки археології та історії національного значення «Ділянка прибережного міського кварталу середньовічного Києва» на Поштовій площі в м. Києві музейної установи.

03 липня 2024

Присутні: Рутковська О., Бондар А., Копил М., Дубовик М., Кебкал О, Слюсаренко Ю., Мошківський В, Черногор В, Здольник О, Боковий В, Гордієнко Д., Мандріївський В., Бондар Г, Соловійова М, Осінчук Т, Моріна А.

Відсутні: Вітренко А, Галімов А, Кравченко О, Салабай М, Никоряк О, Остапенко М., Шершньов О.

Голова Робочої групи: Рутковська О.

Секретар: Копил М.

1. В засіданні взяла участь заступник Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасія Бондар.
2. На порядок денний винесені питання:
 - 1.) Поточний стан незавершеної будівництвом конструкції Поштової площі.
 - 2.) Гідрологічна ситуація на прилеглий до Пам'ятки території, включно зі схилами прилеглих гір.
 - 3.) Техногенна ситуація на прилеглий ділянці метрополітену.

ОБГОВОРЕННЯ:

Бондар А.: привітала учасників засідання і запропонувала зосередитися на найголовніших питаннях.

Рутковська О.: мета робочої групи – розробка формули розвитку археологічного музею, що зберігає пам'ятку археології та історії національного значення на Поштовій площі та гідно презентує унікальний потенціал визначного місця. Хронологія прийняття рішень по території Пам'ятки та Поштовій площі проаналізована. На сьогодні по факту маємо об'єкт незавершеного будівництва та пам'ятку національного значення. Прохання до Валентина Мандріївського повідомити про повноваження з якими він прибув на засідання.

Мандріївський В.: на даному засіданні я маю повноваження заступника Київського міського голови та голови Робочої групи з питання Поштової площі, створеної КМДА. З точки зору Києва є зацікавленість, щоб Поштова площа була добудована. Виявлені знахідки повинні бути збережені, але Київ повинен знати, яким буде музей, тому що законодавство має бути виконане. Нам потрібно розуміння підходів до збереження пам'ятки. Ми зацікавлені в об'єднанні зусиль робочих груп міста та МКІП.

Бондар А. який статус інвестпроекту?

Мандріївський В. інвестпроект актуальний. Археологічне відкриття зупинило реалізацію інвестиційного проекту у зв'язку з необхідністю збереження пам'ятки.

Рутковська О. в рамках діяльності робочої групи 12.06.2024 було зроблене звернення до Київської міської державної адміністрації стосовно надання документів щодо погодження проекту реконструкції транспортної розв'язки на Поштовій площі (II черга) станом на 2014-2015 рр., проекту реконструкції транспортної розв'язки на Поштовій площі (II черга, коригування) станом на 2017 р., документів щодо його погодження та документів щодо прийняття в експлуатацію I черги проекту реконструкції транспортної розв'язки на Поштовій площі.

Мандріївський В. : в якому контексті вам потрібна ця інформація.

Рутковська О. це комплексне питання, яке стосується збереження та розвитку пам'ятки, документація потрібна для аналізу робочою групою.

Мандріївський В.: Ми гарантуємо надання згаданої документації та у свою чергу просимо надати інформацію про пам'ятку та заходи по її збереженню, обсяг пам'ятки тощо.

Рутковська О. відповідна інформація про пам'ятку є в паспорті, який є в розпорядженні МКІП та Департаменту охорони культурної спадщини КМДА. Заходи щодо збереження та розвитку пам'ятки напрацьовується в рамках цієї Робочої групи.

Моріна А.: хочу зазначити, що містобудівні умови та обмеження на будівництво II-ої черги реконструкції, а саме інвестиційного проекту, відмінені постановою Верховного суду України. Рішенням Київської міської ради відмінено інвестиційний договір. Будівництво здійснювалось без відведення земельної ділянки.

Бондар А. - пам'ятка потребує збереження та завершення дослідження. Необхідно продовжити дослідження. Існує питання технічного стану будівельних конструкцій? Чи проводились дослідження?

Слюсаренко Ю. як представник Інституту будівельних конструкцій буду говорити суто про технічні питання. Пропонуємо долучити до роботи Проектну організацію. Наш інститут виконував технічний супровід та можемо прокоментувати.

Це складний підземний двоповерховий проект, перший поверх будувався відкритим способом через вибірку котловану, де були встановлені тимчасові огорожувальні колони, покриття та розпірні конструкції, передбачалось, що через залишені технологічні отвори буде здійснюватися виїмка ґрунту на рівні запроектованого другого поверху. По факту було виконано: огороження котловану, встановлені тимчасові колони, покриття. Після початку робіт на рівні II поверху були знайдені археологічні знахідки, які не дозволили виконати перекриття, роботи були призупинені та не виконувались. Інститут припинив роботу з технічного супроводу в 2016 році.

Стан конструкцій на сьогодні не відомий. На сьогодні надійшли пропозиції від КМДА щодо обстеження стану.

Нове обстеження повинно дати відповідь на два питання:

1. Надійність споруди.
2. Вирішити питання можливостей подальших робіт – продовжувати реалізацію проекту двоповерхової підземної споруди чи зупинитись на рівні першого поверху, що у свою чергу потребує корегування проекту.

Інститут готовий виконувати технічний супровід.

Бондар А. хто повинен вирішити, що потрібно робити далі з пам'яткою?

Рутковська О. ми маємо справу з пам'яткою, яка має бути збережена та музеєфікована. Всі подальші рішення та комплексні заходи мають забезпечити збереження Пам'ятки в її фізичних обсягах. Місто має забезпечити дослідження стану недобудованої конструкції.

Бондар А. яким документом визначається - хто має виконувати наступні та необхідні дії з пам'яткою?

Рутковська О. Закон України «Про охорону археологічної спадщини», Закон України «Про охорону культурної спадщини» визначає пам'ятка повинна досліджуватись за науковою програмою, а не здійснюватися археологічний нагляд за перевалкою ґрунтів. Спроба Інституту археології продовжити такий нагляд за перевалкою ґрунтів була зупинена у 2018 році, оскільки не враховувала потреби Пам'ятки. В нашому випадку необхідно застосувати неруйнівні технології дослідження пам'яток, сканування ґрунтового масиву археологічного шару.

Мандріївський В. повинна бути програма досліджень. Ніхто не заважає реалізовувати наукову програму досліджень вже зараз.

Рутковська О. програма була передбачена в Дорожній карті, яку місто отримало від ініціаторів створення музею у 2020 році і у 2021 році вже можна було рухатися по її реалізації.

Мандріївський В. хто повинен бути замовником? Місто? Це пам'ятка національного значення? Місто створило Центр консервації предметів археології.

Осінчук Т. Наш центр відразу почав працювати, провів обстеження Пам'ятки для визначення методики консервації, для якої брали проби деревини. На сьогодні є технологія консервації, яка отримала позитивну оцінку від Лабораторії в Греноблі. Ми вже розгорнули лабораторію, готові встановлювати ванни для вимочування і просочування археологічної деревини та можемо брати її на консервацію. Але існує питання – хто повинен офіційно передати об'єкти на консервацію? Хто замовник? Чи готовий Інститут археології зробити виїмку коробки? Процес консервації дорого вартісний, так само як і дослідження, проект консервації, тематико-експозиційний план. Пропоную звернутись до Інституту археології передачі

коробу і до Дирекції будівництва шляхово-транспортних споруд стосовно оплати.

Чорногор В. по аналогії з іншими національними закладами, музей створюється на базі колекції. Де обліковуються зібрані в результаті досліджень предмети з Поштової площі. Питання: хто повинен передати? кому потрібно поставити на баланс пам'ятку і де зберігаються артефакти?

Бондар А. на сьогодні замовника немає. Музей має бути державний чи громадський? Комунальний? Держава (МКІП) повинна це визначити?

Рутковська О. вже існує музей, заснований у 2022 році. Закон не дає обмежень щодо передачі пам'ятки у користування юридичним особам різних форм. Разом з тим, зважаючи на обмеження щодо створення нових державних закладів, та враховуючи зменшення обсягів на фінансування державних закладів, в поточній ситуації громадська організація чи не єдина ефективна форма.

Осінчук Т. Пропоную на цьому етапі розділити питання. Перше питання – це збереження нерухомої пам'ятки. Друге питання – повинно бути визначено кому МКІП делегує повноваження збереження артефактів і хто повинен фінансувати.

Мандріївський В. потрібно передбачити в бюджеті фінансування на розвиток музею на Поштовій площі. КМДА готова в своїй частині повноважень долучатися. Хочу акцентувати увагу на тому, що в міста немає завдання реалізовувати інвестиційний проект. Ми повинні зробити дослідження стану конструкцій та далі діяти за планом скерованим міністерством.

Осінчук Т. повинна бути розроблена науково-проектна документація по визначенню меж та режимів використання пам'ятки. На сьогодні відсутній визначений законодавством Порядок по визначенню меж та режимів території пам'яток. Також має бути укладений охоронний договір.

Чорногор В. можливо передати Пам'ятку як державне майно в користування закладу.

Моріна А. Музей однієї нації на Поштовій площі, на базі його розвивати.

Бондар А. на сьогодні два питання – перше техногенне та друге - вирішення питання по установі, потрібно розглянути дві пропозиції: комунальний музей чи громадський музей.

Кебкал О.: по стану метро станція Поштова площа – обстеження проводились в травні 2024 року, за результатами стан споруди визначений як ІІ типу (задовільний), відстань від об'єкту до метрополітену 16 м., вплив відсутній. Ситуація зі станом ґрунтових вод в метро стабільна. Матеріали висновку будуть надані робочій групі.

Рутковська О. щодо гідрогеологічного стану прилеглої території, за останні роки відбулись неодноразові прориви води через стіни котловану. Просимо коментар від СУППРу щодо характеристики ситуації.

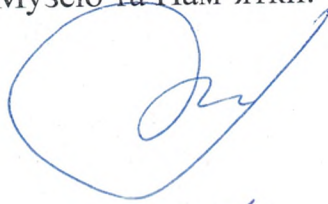
Боковий В. на цій території відсутні дренажні споруди, вони були перенесені при будівництві, не має доступу на території, останні дослідження гідрогеологічної ситуації проводились у 2012 року. В поточній ситуації вода потрапляє, як наслідок компресії. На даний час не має підтвердженого зв'язку з водоносними горизонтами, є потрапляння поверхневих вод та витікання з комунікацій, накопичення снігу, котлован неукріплений, між палями немає закладки.

Рутковська О. наступне засідання пропонуємо провести через два тижні. На його розгляд надати роз'яснення МКІП щодо балансоутримувача/користувача пам'ятки та замовника/виконавця необхідних досліджень. За результатом яких, буде можливо визначити алгоритм наступних дій на Поштової площі.

ВИРІШИЛИ:

1. Київській міській державній адміністрації надати інформацію щодо очікуваних термінів отримання результатів обстеження недобудованої конструкції Поштової площі.
2. Провести консультації з Інститутом археології НАНУ щодо: забезпечення фахового супроводу виїмки фрагмента Пам'ятки – коробу, для подальшої консервації Центром консервації предметів археології; з'ясувати обставини збереження колекції та артефактів з Поштової площі та юридичну складову питання на даний час.
3. Розглянути на наступному засіданні пропозиції від всіх зацікавлених сторін щодо перспективи розвитку Музею та Пам'ятки.

Голова Робочої групи

О. Рутковська

Секретар Робочої групи

М. Копил